

Podgana – prijazna in inteligentna sopotnica

Nekateri ljudje podgane poznajo le kot škodljivce, ki se naselijo v naših hišah in kletih ter uničujejo naše imetje. Drugi v njih vidijo simpatična bitja, s katerimi si radi delijo dom. Kako dobro pa ti poznaš podgane?

Obstaja več vrst podgan, najbolj poznana je siva podgana. Dolge so okrog 25 cm in imajo rep, ki meri še dodatnih 20 cm. So zelo inteligentne in radovedne. Zaradi njihovega prijetnega značaja in navezanosti na ljudi postajajo vse bolj priljubljene kot hišni ljubljenci.

Od kod so prišle?

Sive podgane izvirajo s Kitajske, od koder so pozneje prišle v Evropo. Naselile so se v mestih, v bližini ljudi. V naših skladiščih hrane in smeteh so namreč z lahkoto našle hrano in zavetje. Ljudje so jih kmalu začeli loviti za zabavo, pri tem pa so nekatere obdržali in jih sčasoma udomačili. Tako danes poznamo udomačeno in divjo sivo podgano.

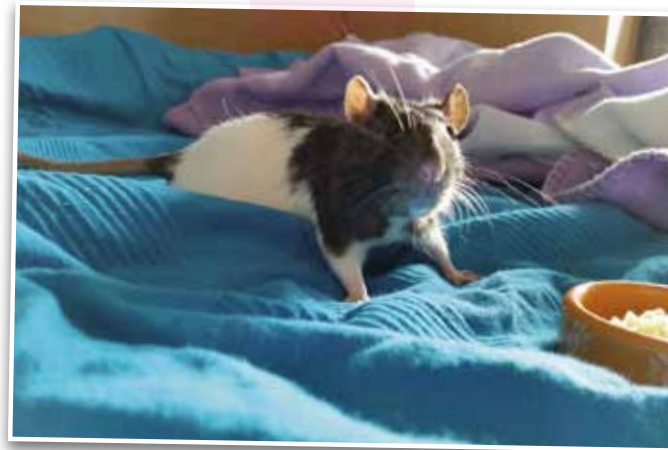
Gloda, raziskuje in spi

Podgane spadajo med glodavce. Imajo zelo močne sprednje zobe – sekalce, ki jim rastejo vse življenje. Podgane si zato z glodanjem brusijo zobe, da ne zrastejo predolgi. Aktivne so predvsem ponoči, ko veliko raziskujejo, iščejo hrano in se igrajo, večji del dneva pa prespijo. Zelo slabo vidijo, slišijo pa zelo dobro. Pri orientaciji v prostoru jim pomagajo tudi dolgi brki, s katerimi tipajo in zaznavajo dogajanje v svoji okolici.

Podgan se še vedno drži mit, da so v srednjem veku prenašale smrtonosno kugo. To ne drži – kugo so namreč prenašale bolhe, ki so živele na podganah!

Hišni ljubljencek?

Podgane so prijetni hišni ljubljenci. Vendar pozor! Če se odločiš za nakup podgane, moraš dobro poznati njene lastnosti, da lahko zanjo pravilno skrbiš.

Podgane v naravi živijo v velikih skupinah, zato je prav, da imajo tudi pri tebi družbo. Z drugimi podganami se namreč igrajo, skupaj spijo in se umivajo. Družijo se takrat, ko zanje nimaš časa – ko si v šoli ali ko spiš. Najbolje je, da posvojiš dve podgani hkrati. Če se podgani ne poznata, ju moraš počasi privajati na druženje, kar je lahko dolgotrajno in zahteva nekaj potrpljenja in izkušenj. V nasprotnem primeru se lahko podgani stepeta in poškodujeta!

Pomembno! Podgane, ki jih imaš doma, morajo biti istega spola, sicer bodo hitro imele mladičke. Podgana ima namreč lahko vsak mesec tudi po 12 in več mladičev!

Podgane so zelo čiste živali. Veliko se umivajo in češejo, tudi kremplje si brusijo same, zato ne potrebujejo posebne nege. Tvoja naloga je le skrb za čistočo kletke. Če imaš dve podgani, moraš kletko očistiti približno enkrat na teden.

FOTOGRAFIJE: ALJA WILLENPART, SHUTTERSTOCK

Kletka mora biti čim večja, vsaj 60 x 40 x 60 cm. Biti mora zračna in mora podgani omogočati plezanje. V kletko namesti hiške, tunelčke, poličke, viseče mreže in lesene igrače za glodanje. Žagovina in seno za podgane nista primerna, zato raje uporabi koruzni posip ali konopljinu steljo. V kletko lahko nastaviš tudi stranišče, ki se ga bo podgana naučila uporabljati. Podgana mora vsak dan nekaj časa preživeti tudi zunaj kletke, da malo raziskuje in se družijo s tabo.

Brez veterinarja ne gre

Podgane živijo povprečno 2–3 leta in v tem času pogosto pride do zdravstvenih težav. Podgane včasih kihajo, lahko imajo vneta ušesa, včasih pa se tudi zgodi, da jim na telesu zrastejo tumorji – bule, ki jih je treba odstraniti. V takih primerih jo čim prej odpelji k veterinarju, ki se spozna na podgane.

Pomembna je tudi ustrezna prehrana. Podgane so vsejede. To pomeni, da morajo poleg mešanice hrane za podgane, zelenjave, sadja in oreščkov občasno dobiti tudi košček mesa. Človeška hrana zanje ni primerna!

Ali veš?

- Podgane s svojim dolgim repom lovijo ravnotežje, poleti pa ga uporabljajo za ohlajanje, da jim ni prevroče.

Alja Willenpart
Društvo za zaščito živali Ljubljana, www.dzzz.si